



Remissvar

Rättsavdelningen
Ludvig Gustafson
08-700 06 36
ludvig.gustafson@kammarkollegiet.se

Regeringskansliet,
Miljödepartementet

Remissvar M2021/01774 - Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till täktverksamhet i Slite, Gotlands kommun

Kammarkollegiet har den 28 september 2021 remitterats ansökningshandlingarna i regeringens ärende M2021/01774, avseende CEMENTA AB:s ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till fortsatt täkt- och vattenverksamhet vid Slite, Gotlands kommun. Nedan redovisas myndighetens synpunkter på ansökningshandlingarna.

Omfattningen av återstående tillståndsgiven brytning

Regeringen får endast pröva verksamhet för brytning av kalksten som omfattas av gällande tillstånd. I fråga om brytdjup stämmer yrkande 1(a) och (b) i den aktuella ansökan överens med gällande tillstånd (Miljödomstolen vid Nacka Tingsrätts deldom i mål M 2334-09, meddelad 2010-10-01). Enligt deldomen är det gällande tillståndet också begränsat geografiskt till det *verksamhetsområde* som återges i domsbilaga 1 och 2. Deldomen i mål M 2334-09 är bilagd aktuell ansökan som bilaga d, men av denna handling går inte att avgöra vad som utgör verksamhetsområde i domsbilaga 1 och 2.

Kammarkollegiet anser att sökanden bör tillföra ärendet läsbara kopior av domsbilagorna i mål M 2334-09 där *verksamhetsområdet* kan uttydas, så att det otvivelaktigt framgår av aktuell ansökan att sökt verksamhet endast omfattar tidigare tillståndsgiven brytningsverksamhet.

Sammanhängande anläggningar och anordningar

Yrkande 1(c) i den aktuella ansökan innefattar *drift av anläggning för krossning och annan utrustning för verksamheten*. I avsnitt B.7.1 *Tillstånd enligt 9 och 11 kap. miljöbalken* beskrivs att ansökan omfattar *anläggande och drift av de anläggningar som behövs för täktverksamhetens bedrivande enligt vad som redovisas i denna ansökan med bilagor*.

Då 17 a kap. miljöbalken träder i kraft kommer regeringen enligt 1 § 1a. kunna pröva en ansökan som avser *täkt av kalksten och drift av därmed sammanhängande anläggningar och anordningar*. Kammarkollegiet vill påpeka att prövning enligt 17 a



kap. således inte kan anses vara ämnad att innefatta utförande av nya anläggningar. Sökandens yrkande 1(c) gäller förvisso endast drift av anläggningar, men formuleringen i ansökans avsnitt B.7.1 leder till oklarheter avseende yrkandet och de anläggningar som beskrivs i ansökan. Sökanden bör därför förtydliga vad som avses med formuleringen i avsnitt B.7.1, om beskrivningarna av anläggningar m.m. i aktuell ansökan även omfattar anläggningar som ännu inte utförts, samt om yrkande 1(c) är korrekt formulerat.

Införsel av extern kalk

Införsel av extern kalk innebär transporter till Västra brottet och tillgodogörande av extern kalksten samt mägersten vid anläggningar som omfattas av tillståndet i deldom M 2334-09. Kammarkollegiet noterar att transport, lagring och processande av extern kalksten och mägersten inte omfattas av det gällande tillståndet i deldom M 2334-09. Det finns därmed mycket som talar för att denna process är att se som en nytillkommen verksamhet, vilken bör prövas i vanlig ordning.

Bortledning av dag- och grundvatten i Östra brottet

Kammarkollegiet noterar att sökandens yrkande 2 omfattar bortledning av inrinnande dag- och grundvatten i Östra brottet. Gällande tillstånd i deldom M 2334-09 omfattar inte bortledning av vatten ur Östra brottet. Sökanden bör redogöra för om denna bortledning och anläggningarna som används för verksamheten omfattas av något annat tillstånd eller är anmälda i behörig ordning.

I fråga om vilken nivå för bortledning av dag- och grundvatten som ska gälla för Östra brottet föreslår sökanden *avsänkning till samma nivå (lägsta pumpgrop) som idag*. Vidare föreslår sökanden som villkor 9 att *Grundvattennivån i Östra brottet får sänkas till lägst befintlig pumpnivå*. Om regeringen medger tillstånd till bortledning i Östra brottet anser Kammarkollegiet att det tillhörande villkoret för bortledning ska formuleras med en definitiv lägstanivå på samma sätt som sökandens villkorsförslag 10 och 11 (avseende Västra brottet och File hajdar-täkten).

Giltighetstid

Kammarkollegiet noterar att det saknas uppgifter avseende vad som i det aktuella fallet skulle vara att anse som grundalternativet för fortsatt kalkbrytning, dvs. brytning av kvarvarande resurs för att undvika cementkris på kort sikt. I enlighet med författningskommentaren till 17 a kap. 1 § bör giltighetstiden för ett tidsbegränsat täktillstånd, vilket baseras på att kvarvarande mängd kalksten ska få brytas ut, utgå från hur snart denna mängd kan utvinnas (jmf. prop. 2021/22:15 s. 51).



Vidare noterar Kammarkollegiet att sökandens motivering till yrkandet om tre års giltighetstid för tillståndet delvis vilar på att en annan verksamhet, som idag inte bedrivs (transporter, processande och lagring av kalksten från Nordkalk), kommer införlivas med nuvarande tillverkningsprocess. Detta skulle innebära att giltighetstiden för tillståndet bestäms inte bara på grundval av den mängd kalksten som finns kvar att utvinna, utan även på grund av att extern kalksten tillförs verksamheten. Kammarkollegiet anser att en sådan tillämpning skulle stå i strid med grundförutsättningarna för regeringens möjlighet att pröva en verksamhet enligt 17 a kap 1 §.

Säkerhet

Kammarkollegiet anser att det saknas skäl att frångå den modell för ställande av säkerhet som framgår av det gällande tillståndet i deldom M 2334-09. Om ett fast belopp för säkerhet godtas måste regeringen tillse att detta belopp inte understiger det belopp som hade varit aktuellt genom en förlängning av nu gällande modell för beräkning av säkerhet.

I detta ärende har avdelningschefen Elisabeth Hammar beslutat och juristen Ludvig Gustafson varit föredragande.

Elisabeth Hammar